

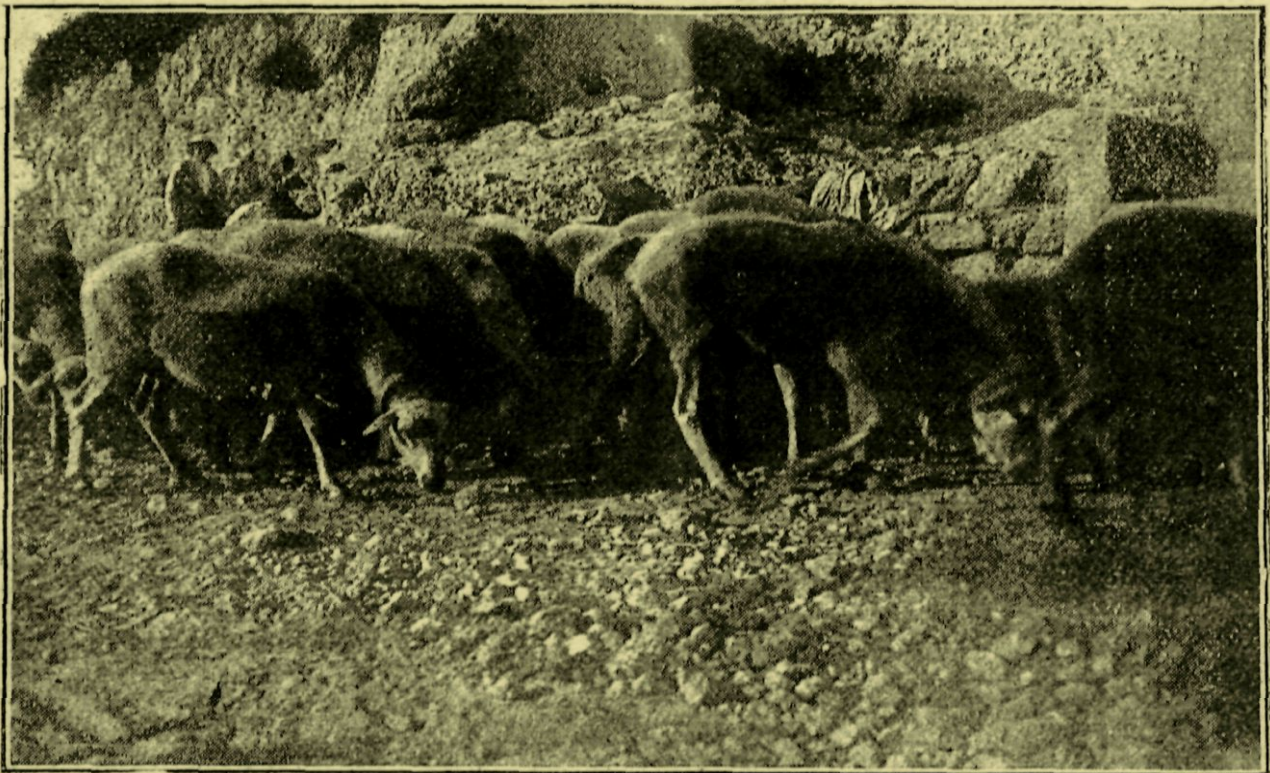
La Ramaderia a Mallorca

VII

BESTIAR LLANER

L'ovella de Mallorca és del mateix tipus que la catalana, l'*ovis aries ibèrica*.

L'ovella mallorquina és alta, camallarga, elegant. El velló rústec, és generalment blanc. La cara i les extremitats estan pigmentades d'un color groguenc, un poc més fort que el de la palla, color que les diferencia de les catalanes, les pigmentacions de les quals són negres, com també de les manegues que són pigmentades de roig. La pigmentació gro-

Ramat d'ovelles mallorquines

guença els ramaders mallorquins la consideren la pròpia del país. No obstant, moltes ovelles són pigmentades com les catalanes. Les ovelles i els marrans de Mallorca són sulles.

El mètode de reproducció que es practica és la selecció. Els ramaders procuren evitar la consanguinitat, perquè segons diuen, han observat que els xais consanguinis no saben mamar.

Les ovelles viuen quasi exclusivament de la pastura. Fan una cria a l'any. Els parts, en la proporció d'un 20 per 100, són dobles. Els xais naixen per Sant Miquel i es deslleten per Nadal. No obstant, la

lactació de les ovelles es perllonga fins el mes de juny. De manera, que l'ovella després d'haver criat el seu petit, se la munyeix durant sis mesos, dues vegades al dia, destinant la llet a la fabricació de formatge i brossost o brossot.

Les ovelles s'esquilen dues vegades l'any. La primera esquilada dona, terme mig, 1'600 quilògrams; la segona, no té importància econòmica; la motiven raons higièniques. El tondre es practica rutinàriament, és a dir, sense rentar el velló en viu i esquilant amb estisores.

Els xais es venen des dels tres mesos a l'any. Les ovelles a vuit i nou anys.

De l'Escorxador de Palma n'arreglegarem les següents notes: les ovelles vives, pesen de 42 a 44 quilos; el pes net mínim 18 quilos i el màxim 24. Excepcionalment es sacrifiquen primals; els xais són menats a l'Escorxador de deslletats als dotze mesos pesant fins 24 quilos; llur rendiment terme mig, és el 46 per 100.

L'explotació de bestiar llaner és entré totes les ramades la més ben menada; ho és per la tècnica i pels resultats. Els ramaders són fidels a llur raça d'ovelles i per a conservar-la tot augmentant les qualitats practiquen la selecció. Les xaies boniques i filles de bones lleteres es guarden per a la cria; els xais ben conformats, per a reproductors. Dintre el sistema general d'alimentació, els ramats llaners es porten bé. Aquests animals pel gros partit que tenen de les pastures comparativament amb les demás espècies, estan sinó ben alimentats al menys millor tractats. Aquí rau, principalment, el bon estat en que es troben les ovelles. I si en això s'hi afegeix l'exclusió absoluta en la reproducció de tot element estrany a la raça, es comprendrà que els resultats hagin d'éser forçosament bons.

D'una ovella anyalment en treuen tres productes: la cria, la llana i la llet.

La cria val, als 4 mesos	30 pessetes
La llana a 4'50 pessetes el quilo	7'20 »
La llet 180 dies a 400 gr. i a 0'35 el quilo	25'20 »
	62'40 .pessetes

El ramat d'ovelles constitueix, doncs, un negoci molt pròxim al cent per cent d'interès.

Els parts dobles gairebé paguen pastor; els fems i la llana de la segona esquilada el plus d'alimentació que se'ls dona.

BESTIAR CABRÍ

Les cabres de Mallorca no ofereixen res de particular. Son nombre és molt reduït. O bé són del país, igual que les de Catalunya, o mestices de murciana. Les cabres viuen en parells o soles, vegent-se entremig els ametllers, lligades a una llarga corda i travades per a defensar els arbres.

Es tenen principalment per al servei de lactació domèstica.

M. ROSSELL I VILA
Professor de Zootècnia